

РЕШЕНИЕ

№ 136

гр. София, 09.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 21.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **3646** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.145-чл.178 АПК във вр. 40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Образувано е по жалба на Ю. Л. Д., подадена от пълномощника адвокат П. В., срещу писмо с изх.№95-00-43/22/ от 30.03.2022г. от директора на дирекция „Правни дейности“ (Д.) в Министерството на правосъдието (МП), с което се отказва достъп до информация по заявление на жалбоподателя.

Жалбоподателят Ю. Л. Д. обжалва отказа като нищожен и като незаконосъобразен. Обосновава твърденията си за нищожност на административния акт с липса на компетентност на лицето, което го е издало. Сочи, че писмото е подписано с квалифициран електронен подпис (КЕП) от друго длъжностно лице в дирекцията, а не от директора на Д. в МП, който е обозначен като издател на акта. Твърди, че актът не отговаря на изискванията за форма, тъй като не съдържа мотиви. Оспорва акта и като незаконосъобразен поради допуснатото противоречие с приложимия материален закон, изразяващо се в неоснователно ограничаване на достъп до служебна информация. Позовава се на надделяващ обществен интерес. Претендира разности в размер на държавната такса. Пълномощникът на жалбоподателя адвокат В. претендира заплащане на адвокатско възнаграждение в справедлив размер на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата (ЗА).

Ответникът – директорът на дирекция „Правни дейности“ в Министерството на правосъдието, чрез процесуалния си представител юрисконсулт Ю. Б. оспорва жалбата. Поддържа довод, че търсената информация не е обществена, тъй като е

свързана с оперативната подготовка на нормативен акт, няма самостоятелно значение и е защитена като служебна информация. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след преценка на доводите на страните и събраните по делото доказателства, установи следното:

Жалбата е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Установени факти:

Жалбоподателят е подал до министъра на правосъдието заявление за достъп до обществена информация с вх.рег. №95-00-43 от 17.03.2022г., с което е поискал да му бъде предоставена информация, свързана с консултационен документ относно проект на Закон за международните ограничителни мерки.

Търсената информация е структурирана в 6 точки: 1) Кое ведомство е автор на проекта?; 2) Какво е съдържанието на проектозакона? П. ми 2-копие на проекта.; 3) Съгласуван ли е проектът с други държавни органи? Какво е съдържанието на становищата им? Моля за е-копия на постъпилите предложения, становища, съгласувания и др. подобни.; 4) Кои предложения са приети за основателни и кои - за неоснователни? С какви мотиви?; 3) Всяка друга информация, включително кореспонденция на Министерството на външните работи във връзка с посочения законопроект.; 5) Внесан ли е проектът за одобрение от правителството? Каква е съдбата на законопроекта към днешна дата?

В оспорения административен акт ответникът е посочил, че обществените консултации по проекта на Закона за международните ограничителни мерки се организират от министъра на правосъдието и министъра на външните работи. Цитирана е и разпоредбата на чл.26 от Закона за нормативните актове, съгласно която обществените консултации се провеждат от съставителя на законопроекта. Въпреки че в акта не се посочва изрично, че тази информация е във връзка с т.1 от заявлението, този извод следва логично от съдържанието ѝ и от последния абзац, с който се отказва изрично достъп до „останалата поискана информация“ - респективно до търсената информация по т.2, 3, 4, 5 и 6, с мотив, че тя е служебна, тъй като е свързана с оперативната подготовка на нормативен акт и няма самостоятелно значение. Ответникът се е позовал на разпоредбите на чл.13, ал.2, т.1 и т.2 от ЗДОИ, които допускат ограничение на достъпа до информация.

Правни изводи:

Редът и условията за предоставяне на достъп до обществена информация са подробно регламентирани в глава III на ЗДОИ.

Оспореният административен акт е издаден от компетентния орган. Със Заповед №ЛС-04-607/03.11.2021г. министърът на правосъдието е възложил правомощията си по ЗДОИ на дирекция на Д. – това обстоятелство не се оспорва от жалбоподателя. Поради ползване на отпуск за временна нетрудоспособност (издаден болничен лист) от директора на Д. главният секретар на МП е издал Заповед №ЧР-01-34 от 02.03.2022г., с която е наредил директорът на Д. да бъде замества

от служители в дирекцията. Заявлението е разгледано от главния юрисконсулт П. Р.-А., която е изрично определена за заместник на директора на ЗПД за периода от 21.03.2022г. до 31.03.2022г. и писмото е подписано от нея с валиден КЕП. Налице е хипотеза на заместване, а не на делегиране на правомощия. Възраженията на жалбоподателя относно липсата на компетентност на органа са неоснователни.

Актът е в установената от закона форма и при издаването му не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила.

Актът обаче е в противоречие с материално-правните разпоредби на закона.

Министърът на правосъдието е субект по чл.3 от ЗДОИ и е длъжен да предоставя на гражданите информация, която създава или съхранява в кръга на неговата компетентност и е налична.

Легалното определение на понятието „обществена информация” се съдържа в чл.2, ал.1 ЗДОИ – всяка информация, която е свързана с обществения живот в Република България и която дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона лица. Двете предпоставки са кумулативни. Съгласно цитираното определение в обхвата на "обществена информация" по смисъла на ЗДОИ попадат всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти.

Обществената информация е официална и служебна. Официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия – чл.10 от ЗДОИ. Служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации – чл.11 от ЗДОИ.

Търсената от жалбоподателя информация попада в обхвата на служебната, тъй като тя е създадена по повод подготовката на нормативен акт в рамките на законодателната инициатива на ответника.

Принципното положение, залегнало в закона, е за свободен достъп до служебната информация – чл.13 ал.1 от ЗДОИ. Достъпът може да бъде ограничен в хипотезите на т.1 т.2 от ал.2 на същия член - когато е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации), или когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи. В случая не е налице нито едно от основанията за ограничаване на достъпа.

Предпоставките за ограничаване на достъпа до информация по чл.13, ал.2 т.1 от ЗДОИ са кумулативни. Безспорно, в настоящия случай, търсената информация има оперативен характер, тъй като е свързана с подготовката на нормативен акт. Тя обаче има самостоятелно значение, тъй като в рамките на законодателния процес всяко съгласувателно становище, мнение, обосновка, оценка на въздействие или друг акт съдържа крайно заключение на съответния овластен орган в законодателния процес, независимо че са част от съгласувателната процедура или от обществените консултации. В случая от съществено значение е и обстоятелството, че липсва краен законодателен акт, от чиито мотиви за приемането му жалбоподателят би могъл да си състави мнение за работата на ответника. Търсената информация е свързана с

оперативната подготовка на законопроекта, но тя има самостоятелно значение, поради което не са налице предпоставките по т.1 за ограничаване на достъпа. Отделно от това, с голяма степен на вероятност може да се предположи, че за част от търсената информация е изтекъл и 2-годишният срок по чл.13, ал.2 от ЗДОИ - както става ясно от представената административна преписка, оперативната работа по законопроекта е започнала още през 2019г.

Търсената информация ще даде възможност на жалбоподателя да си състави мнение относно начина на функциониране на органа на изпълнителната власт, разполагащ със законодателна инициатива – дейност, която е от надделяващ обществен интерес . Съгласно легалната дефиниция на §1, т.6 от ДР на ЗДОИ "надделяващ обществен интерес" е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3. Упражняването на законодателна инициатива и подготвянето на проект за международните ограничителни мерки (особено като се вземат предвид събитията от последните години – ковид пандемията, мерките по глобалния закон Магнитски, ограниченията във връзка с войната в У.) обосновава надделяващ обществен интерес по смисъла на §1, т.6 от ДР на ЗДОИ, тъй като засяга основни права на гражданите и отчетността на изпълнителния орган е от съществено значение за обществото. Съгласно императивната разпоредба на чл.13, ал. 4 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес.

Търсената информация е обществена и не съществуват основания за отказване на достъп до нея. Налице е неправилно приложение на материалния закон – нарушение на свободния достъп до обществена информация съгласно чл.12, ал.3 от ЗДОИ.

Административният акт следва да бъде отменен като незаконосъобразен в частта му, с която се отказва достъп до търсената информация, а административната преписка да се върне на органа за ново разглеждане при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона в 14-дневен срок от влизане на съдебното решение в сила.

Разноски:

При този изход на правния спор разноските се поставят в тежест на ответника. Ответникът следва да възстанови от бюджета си заплатената от жалбоподателя държавна такса в размер на 10 лева.

Адв.П. В. е предоставила правна защита и съдействие на жалбоподателя прои условията на чл.38, ал.1, т.3 от ЗА – видно от представения Договор за правна защита, съдействие и представителство пред съда от 187.04.2022г. На основание чл.38, ал.2 от ЗА ответникът следва да заплати на адв.В. от бюджета си минималното възнаграждение от 1000 лева, определено в чл.8, ал.3 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 във вр. с чл.173, ал.2 и чл.143 ал.1 от АПК Административен съд София-град, Второ отделение, 38-и състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ писмо с изх.№95-00-43/22/ от 30.03.2022г. от директора на дирекция „Правни дейности“ в Министерството на правосъдието в частта му, с която се отказва достъп до информация по заявление с вх.рег. №95-00-43 от 17.03.2022г

ИЗПРАЩА административната преписка на директора на дирекция „Правни дейности“ в Министерството на правосъдието за повторно разглеждане при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона в 14-дневен срок от влизане на решението в сила.

ОСЪЖДА Министерството на правосъдието да заплати на Ю. Л. Д. разноски в размер на 10 (десет) лева.

ОСЪЖДА Министерството на правосъдието да заплати на адвокат П. А. В. възнаграждение в размер на 1000 (хиляда) лева.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: